

Bod 4.

Kritériá pre hodnotenie prínosu projektových zámerov vo vzťahu k plneniu cieľov Programu Slovensko v rámci opatrenia 2.7.4 Podpora budovania prvkov zelenej a modrej infraštruktúry v obciach a mestách

1. Podiel celkových oprávnených výdavkov projektu vo vzťahu k merateľnému ukazovateľu – plocha vytvorených alebo obnovených otvorených priestranstiev (m²)

- Plocha vytvorených alebo obnovených otvorených priestranstiev – výsledkový ukazovateľ definovaný v Programe Slovensko
- Výpočtom z alokácie pridelenej na územie Bratislavského kraja a plánovanej hodnoty merateľného ukazovateľa je stanovený benchmark, resp. referenčná hodnota: 64,81 Eur/m²
- Výpočet hodnoty kritéria: (vzorec)
$$= (B-X)/(1/2B)$$
kde:
 - x – hodnota za konkrétny projektový zámer
 - B – stanovený benchmark na dosiahnutie stanovených ukazovateľov
 - 1/2B – parameter, stanovený na základe benchmarku – práve polovica benchmarku nám v podstate udáva finančnú efektívnosť, nakoľko, ak projekt dvojnásobne presahuje benchmark, potrebujeme dva projekty o hodnote 1/2B
- Výsledná hodnota určuje, akým spôsobom prispieva projekt k naplneniu cieľov opatrenia. Ak je hodnota 0, investícia presne zodpovedá úrovni benchmarku. Ak je hodnota záporná, znamená to že projekt je nad úrovňou benchmarku, čím vyššie záporné číslo, tým menšou mierou prispieva k plneniu cieľovej hodnoty merateľného ukazovateľa. Naopak, kladné hodnoty znamenajú, že projekt je z hľadiska hodnoty za peniaze nastavený dobre.
- Výslednej hodnote kritéria bude pridelená váha 30

2. Podiel celkových oprávnených výdavkov projektu vo vzťahu k merateľnému ukazovateľu – Populácia, ktorá má prístup k novej alebo modernizovanej zelenej infraštruktúre

- Populácia, ktorá má prístup k novej alebo modernizovanej zelenej infraštruktúre – výsledkový ukazovateľ definovaný v Programe Slovensko - Odhadovaný počet obyvateľov žijúcich v okruhu 2 km od verejnej zelenej infraštruktúry vybudovanej
- Výpočtom z alokácie pridelenej na územie Bratislavského kraja a plánovanej hodnoty merateľného ukazovateľa je stanovený benchmark, resp. referenčná hodnota: 83,49 eur / obyv.
- Výpočet hodnoty kritéria: (vzorec)
$$= (B-X)/(1/2B)$$
kde:
 - x – hodnota za konkrétny projektový zámer
 - B – stanovený benchmark na dosiahnutie stanovených ukazovateľov
 - 1/2B – parameter, stanovený na základe benchmarku – práve polovica benchmarku nám v podstate udáva finančnú efektívnosť, nakoľko, ak projekt dvojnásobne presahuje benchmark, potrebujeme dva projekty o hodnote 1/2B
- Výsledná hodnota určuje, akým spôsobom prispieva projekt k naplneniu cieľov opatrenia. Ak je hodnota 0, investícia presne zodpovedá úrovni benchmarku. Ak je hodnota záporná, znamená to že projekt je nad úrovňou benchmarku, čím vyššie záporné číslo, tým menšou

mierou prispieva k plneniu cieľovej hodnoty merateľného ukazovateľa. Naopak, kladné hodnoty znamenajú, že projekt je z hľadiska hodnoty za peniaze nastavený dobre.

- Výslednej hodnote kritéria bude pridelená váha 30

3. Počet realizovaných opatrení, posudzované na základe súladu so strategickým dokumentom

– **Adaptačný plán Bratislavského samosprávneho kraja na zmenu klímy** (<https://bratislavskykraj.sk/wp-content/uploads/2023/04/2023-04-17-ap-klima-final.pdf>)

- V rámci strategického dokumentu je každá zo sídelných jednotiek Bratislavského kraja analyzovaná z pohľadu zraniteľnosti vo vzťahu k identifikovaným dopadom zmeny klímy (sucho, riečne záplavy, horúčavy, povrchové záplavy) – pre každú je určený stupeň rizika v škále od 0 po 3. Za každé realizované opatrenie získa projektový zámer v hodnotení bod, ktorý bude násobený stupňom rizika. Najviac zvýhodnené tak budú tie projektové zámery, ktoré realizujú väčší počet opatrení v témach, ktoré sú v rámci Adaptačného plánu vyhodnotené ako viac rizikové. (Príslušnosť opatrení k jednotlivým ohrozeniam je v priloženej tabuľke)
- Výslednej hodnote kritéria bude pridelená váha 30

4. Podiel výdavkov na opatrenia zo skupiny C (doplnkové aktivity).

- So zámerom efektívneho smerovania prostriedkov do zelených a modrých opatrení boli vyčlenené doplnkové opatrenia, ktoré sú definované v rámci aktivity typu C, pri ich uplatnení bol stanovený limit na úrovni 20% z celkových oprávnených výdavkov projektového zámeru.
- V rámci tohto kritéria budú zvýhodnené projektové zámery, ktoré väčšiu časť výdavkov smerujú do hlavných aktivít
- Bodovaný bude podiel výdavkov na aktivite C nasledovne:
Podiel výdavkov 0 – 5 % 4 body
5 – 10 % 3 body
10 – 15 % 2 body
15 – 20 % 1 bod
- Výslednej hodnote kritéria bude pridelená váha 10

Zoznam podporovaných aktivít:

A. Zelená infraštruktúra v mestách a obciach

A1 Výsadba, revitalizácia, obnova a ochrana verejnej zelene na verejných priestranstvách a vo vnútroblokoch

- Výsadba a revitalizácia skupiny stromov a stromoradií (prednostne odolnými, nenáročnými druhmi a tradičnými odrodami miestnej proveniencie - invázne a exotické druhy nebudú podporené), napríklad aleje, sadové úpravy, vetrolamy,
- Tvorba a revitalizácia menších plôch verejnej zelene pri komunikáciách, parkoviskách a na uliciach s dôrazom na prírodu blízky charakter zelene – napr. Lúčny koberec, vegetačné stredové pásy, živé ploty, kvetinové záhony s dôrazom na nízkoúdržbové riešenia
- Premena nepriepustných a hnedých plôch (brownfieldov) na zelené plochy/parkovú zeleň

- Budovanie vegetačných stredových deliacich pásov medzi komunikáciami a vegetačných prvkov v rámci komunikácií (cestné ostrovčeky na vstupoch do obcí, kruhové objazdy, sprievodná vegetácia pri komunikáciách a pod.)
- Revitalizácia a ošetrovanie existujúcej zelene

A2 Vytváranie nových plôch zelene na verejných priestranstvách a vo vnútroblokoch

- Premena malých nevyužívaných plôch na malé parky
- Revitalizácia hnedých plôch (brownfieldy) na plochy zelene
- Premena betónových a asfaltových plôch na nové plochy zelene napr. prostredníctvom polo/plnovegetačných tvárnic

A3 Vytváranie nových plôch zelene na budovách

- Budovanie vegetačných (zelených) striech
- Budovanie vegetačných (zelených) fasád
- Budovanie vegetačných (zelených) stien

A4 Opatrenia na elimináciu vzniku tepelných ostrovov

- Premena tmavých povrchov za reflexné (odrážajúce svetlo) s cieľom eliminácie tepelného ostrova.
- Budovanie prvkov umelého tienenia.

B. Vodozadržné opatrenia v mestách a obciach

B1 Realizácia alebo revitalizácia vodných prvkov na verejných priestranstvách a vo vnútroblokoch

- Vodné prvky s obehom vody – umelé potoky, pochôdzne fontány (s funkciou ochladzovania verejného priestoru), pitné fontánky a rosiče vzduchu
- Vodné prvky bez obehu vody – jazierka, malé vodné plochy, mokrade, vlhké stanovišťa, otvorené zvody dažďovej vody

B2 Vybudovanie alebo rekonštrukcia vsakovacích prvkov za účelom zvýšenia retencie a akumulácie vody

- Zsakovacie rigoly
- Dažďové záhrady
- Poldre
- Umelé mokrade
- Vsakovacie prielahy a vsakovacie ryhy, dažďové nádrže, šachty, ryhy, bloky
- Vsakovacie a retenčné plochy (s využitím priepustného betónu/asfaltu alebo zatrávňovacích tvárnic)
- Zberné jazierka
- Revitalizácia malých vodných tokov, mokradí, obnova riečnych ramien, zlepšenie prietoku, oživenie vody, kaskády a hrádzky pre okysličovanie vody, terénne úpravy dna koryta ako aj brehov spolu s revitalizáciou biodiverzity brehov za účelom zlepšenia retenčnej schopnosti krajiny

B3 Budovanie a revitalizácia retenčných (vodozáchytných) prvkov na komunikáciách a v ich bezprostrednom okolí

- Drenážne obrubníky
- Vodopriepustná dlažba na okrajoch komunikácií

- Systém zachytávania vody a jej odvedenia mimo kanalizačnú sieť (napr. vsakovaním do podlažia, polievaním zelene a pod.)
- Zasakovacie rigoly, prielahy, ryhy, šachty a bloky pre odvádzanie dažďovej vody pri nepriepustných komunikáciách pre odvedenie vody mimo kanalizačnú sieť alebo oneskorené postupné odvedenie do kanalizačnej siete

C. Rekonštrukcia, revitalizácia a modernizácia verejných priestranstiev a vnútroblokov s uplatnením princípov adaptácie na zmenu klímy

- Osadenie prvkov drobnej architektúry – lavičky, smetné koše, smerové alebo informačné tabule, cyklostojany, zábradlia, kvetináče.
- mestský mobiliár,
- verejne prístupné detské ihriská a športoviská pre deti, mládež, dospelých aj seniorov (exteriérové fitness zostavy, multifunkčné športové plochy),
- kynologické ihriská vybavené prvkami agility (napr. skoková prekážka, hojdačka, slalomová dráha, kruh a pod.),
- prístrešky, altánky, malé kryté pódia pre záujmovú činnosť detí a mládeže,
- komunikačné a spevnené plochy (napr. chodníky, parkoviská s využitím priepustných materiálov),
- verejné osvetlenie v rozsahu projektu,
- ochladzovacie prvky a osviežovacie prvky v urbanizovanom prostredí (napr. fontány a pod) ako súčasť navrhovaného riešenia vrátane prvkov zelenej infraštruktúry,
- Modelácia terénu s cieľom prirodzeného odtoku zrážkovej vody k vegetácií.

Pre splnenie podmienky oprávnenosti aktivít bude potrebné realizovať kombináciu aktivít zo skupín A. a B., pri minimálnom počte 3 realizovaných aktivít.

Aktivity skupiny C. sú považované vo vzťahu k cieľom oparenia 2.7.4. za doplnkové a môžu byť realizované do limitu maximálnej výšky oprávnených výdavkov na úrovni 20% z celkovej hodnoty projektu

Rozdelenie opatrení podľa vplyvu na jednotlivé ohrozenia definované v Adaptačnom pláne BSK:

HORÚČAVY
Výsadba skupiny stromov a stromoradií (prednostne odolnými, nenáročnými druhmi a tradičnými odrodami miestnej proveniencie)
Tvorba menších plôch verejnej zelene pri komunikáciách, parkoviskách a na uliciach s dôrazom na prírode blízky charakter zelene
Budovanie vegetačných stredových deliacich pásov medzi komunikáciami a vegetačných prvkov v rámci komunikácií (cestné ostrovčeky na vstupoch do obcí, kruhové objazdy, sprievodná vegetácia pri komunikáciách a pod.)
Premena malých nevyužívaných plôch na malé parky
Premena hnedých plôch (brownfieldy) na plochy zelene
Budovanie vegetačných (zelených) striech
Budovanie vegetačných (zelených) fasád
Budovanie vegetačných (zelených) stien
Premena tmavých povrchov za reflexné (odrážajúce svetlo) s cieľom eliminácie tepelného ostrova.
Budovanie prvkov umelého tienenia.
Vodné prvky s obehom vody – umelé potoky, pochôdzne fontány (s funkciou ochladzovania verejného priestoru), pitné fontánky a rosiče vzduchu

Vodné prvky bez obehu vody – jazierka, malé vodné plochy, mokrade, vlhké stanovišťa, otvorené zvodny dažďovej vody

SUCHO

Mulčovanie plôch za účelom zamedzenia vysychania pôdy

Výsadba xerofytných druhov rastlín

Budovanie systému zachytávania vody a jej odvedenia mimo kanalizačnú sieť (napr. vsakovaním do podlažia, polievaním zelene a pod.)

Budovanie dažďových nádrží, šácht, blokov za účelom zachytávania dažďovej vody na zavlažovanie vegetácie

POVRCHOVÉ ZÁPLAVY

Budovanie zasakovacích rigolov

Budovanie dažďových záhrad

Budovanie poldrov

Budovanie vsakovacích prielahov a vsakovacích rýh

Budovanie terénnych depresíí za účelom odtoku k dažďovej vody k vodozádržnému opatreniu

Budovanie zberných jazierok

Budovanie drenážnych obrubníkov

Budovanie vodopriepustnej dlažby

Terasovanie svahov

Budovanie technických objektov/častí objektov na spomalenie odtoku zrážkovej vody (napr. budovanie oporných múrov pre terasovanie)

Premena betónových a asfaltových plôch na nové plochy zelene napr. prostredníctvom polo/plnovegetačných tvárnic

RIEČNE ZÁPLAVY

Budovanie protipovodňových valov

Budovanie protipovodňových múrov s podzemnou tesniacou stenou